

CENA KURJERA:

Warunki prenumeraty Kurjera Warszawskiego (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera Warszawskiego przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dnie powszednie kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

Dziś: Zenona Żołądki.
Środa: Wiktorja Panny M.
Czwartek: Wigilia. Zenobiusza M.
Piątek: Narodzenie Chrystusa Pana.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 9
Zachód " 3 " 47.
Długość dnia godzin 7 minut 38.
Przybyło " 0 " —.

Wschód księżyca o godzinie 5 minut 12 w.
Zachód " 8 " 3 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 1 cali 9.
Dziś o godzinie 4-ej rano zimna 1° R.

CENA OGŁOSZEN.

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera, przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Sobota: Szczepana męcz.
Niedziela: Jana Ewangelisty
Poniedziałek: Młodzianków.
Wtorek: Tomasz B. M.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Drogomira, jutro Sławomir.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków zarządu warszawskiego Towarzystwa opieki nad zwierzętami. (Lokal Towarzystwa—godzina 5 po południu.)

Wystawy: Trzydziesty pierwszy dzień wystawy szkiców. (Królewska, róg Krakowskiego-Przedmieścia nr 1—od godziny 10-ej rano do 4-ej po południu.)

Teatry: Wielki: dziś „Bracia Rantzan”; jutro „Faust” (jedenasty występ gościnny panny Justyny Machwiczówny);—Rozmaitości: dziś „Ostatnia próba”, „Przebudzenie się Iwa” i „Filiżanka herbaty”; jutro „Stary kawalerowie”;—Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś „Gasparone”; jutro „Gasparone”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

Z pierwszego półrocza.

W sobotę odbyło się zebranie komitetu Towarzystwa opieki nad biednymi matkami i ich dziećmi.

Do lokalu Towarzystwa, gdzie odbywało się to posiedzenie, z 20 osób składających komplet komitetu, przybyło tylko osób 9. Komitet zatem dał jeszcze raz dowód znanej naszej wady—niewytrwałości; o ile gorąco chwytamy się każdej nowej myśli, o tyle znów szybko stygnie i cofamy się od pracy ciągłej a powolnej, bez której jednak żadna, choćby najszlachetniejsza myśl, ani się w ciało przyoblec nie może, ani też, jeżeli już weszła w wykonanie, pomyslnie rozwijać.

Z członków więc komitetu Towarzystwa opieki nad biednymi matkami, na sobotnie posiedzenie stawiły się tylko panie Blochowa, Leowa, Kucharzewska i Małachowska oraz pp. dr Fritsche, Grabowski sekretarz komitetu, dr Horoch, wiceprezes rady Przysiański i Spiess.

Zebrani zajęli się odczytaniem sprawozdania z działalności Towarzystwa za ubiegłe pierwsze półrocze jego istnienia, tj. po koniec ubiegłego miesiąca listopada.

Wydatki instytucji przez półrocze sprawozdawcze, licząc w to, prócz wydatków na bezpośrednie cele Towarzystwa, tj. na pomoc dla potrzebujących takowej ubogich kobiet i niemowląt, kosztą poniesione

na urządzenie zakładu, nie uczyniły więcej nad skromną sumę rs. 2,350.

Tak drobnymi jednak środkami zarząd Towarzystwa umiał stosunkowo dokonać bardzo wiele, jak bowiem wykazuje sprawozdanie, po koniec listopada w zakładzie znalazło przytułek na czas słabości 32 kobiet, a liczba urodzeń dosięgła 30.

Prócz tego, zgodnie ze swą ustawą, Towarzystwo podało pomoc na miesiąc 6 ubogim kobietom, a umieszczono u matek dzieci 13.

Niezależnie od tego zakład przyjął 12 dzieci, których matki otrzymują z jego funduszu zapomogi.

Powyższe cyfry będącym wymownym dowodem wysocze pożytecznej humanitarnej działalności Towarzystwa, świadczą jednak zarazem, jak jeszcze młoda instytucja daleka jest od stopnia rozwoju, na którymby istotnej potrzebie w obranym kierunku sprostać mogła.

Nader skromne środki, jakimi Towarzystwo rozporządzać może, nie pozwalają mu na rozszerzanie się i rozwój odpowiedni załudnieniu takiego, jak Warszawa miasta, a miarą owej skromności środków jest suma rs. 4,566, na jaką obliczony został budżet wydatków na rok przyszły.

Publiczność nasza, tak chętna zawsze do przyłożenia ręki do każdego filantropijnego dzieła, nie powinna zapominać o instytucji, która wzięła na siebie szlachetne i trudne zadanie opiekowania się pozabawionymi możliwością zarobkowania matkami i ich dziećmi.

Do dobrego czynu Warszawie nie potrzeba zachęty—wystarczy proste przypomnienie.

K. W.

WIADOMOSCI BIEZACE.

— W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy r. b. przywieziono z zagranicy towarów za 277,493,000 rs., tj. mniej za 82,934,000 rs. niż w tym samym czasie r. z. W ogólnej liczbie towarów przywiezionych znajdowało się środków żywności za 62,588,000 rubli, materiałów surowych i półfabrykatów za 158,634,000 rs., zwierząt za 480,000 rs., gotowych fabrykatów za 55,791,000 rs. Oprócz tego złota i srebra w monetach i sztabach wwieziono za 5,248,000 rs., a zatem więcej o 1,164,000 rs. aniżeli w roku 1884 ym.

— Z dzienników rosyjskich dowiadujemy się o za-

miarze zwinięcia stopowego generał-gubernatorstwa którego trzy okręgi będą wcielone do dwóch syberyjskich gubernij i będą administrowane na ogólnoro- syjskich prawach.

— Dzienniki petersburskie donoszą, że przedstawienie towarzystwa weterynaryjnego o ustanowienie specjalnych znaków do noszenia na piersiach dla magistrów nauk weterynaryjnych, doznało w sferach rządowych przychylnego przyjęcia i prawdopodobnie w bliskiej przyszłości zostanie zatwierdzone.

— Liczba uczących się w gubernji kowieńskiej w r. z. wynosiła 12,741 dzieci płci obojej. W tej liczbie było katolików 7,718 (chłopców 7,472 i dziewcząt 246), prawosławnych 636 (chłopców 487 i dziewcząt 149), ewangelików 598 (chłopców 537 i dziewcząt 61), żydów 3,663 (chłopców 3,130 i dziewcząt 533), mahometan 16 i starowierców 110. W r. z. istniały w gubernji kowieńskiej dwa męskie gimnazja (w Kownie i Szawlach), jedno gimnazjum żeńskie (w Kownie) i seminarjum nauczycielskie (w Poniewieżu). Szkół niższych liczone: dwuklasowych miejskich i parafjalnych (przy cerkwiach) 8, takich- że jednoklasowych 6, razem 14; po wsiach szkół parafjalnych (przy cerkwiach) liczone 15. Szkółek ludowych było w r. z. ogółem 156, a mianowicie w powiecie kowieńskim 20, nowoaleksandrowskim 27, poniewieskim 23, szawelskim 24, telszewskim 17, rosieńskim 19 i wilkomierskim 26.

— Uniwersytet charkowski ukończył w tym roku sześciu polaków, a mianowicie na wydziale prawnym Kondracki, na matematycznym Polota i Szydłowski, na medycznym Bożuchowski, Jasiński i Liński.

— *Warszawski dziennik* donosi, że w dniu 18-ym b. m. nastąpiło uroczyste poświęcenie cerkwi prawosławnej siostr miłosierdzia pod wezwaniem św. Elżbiety. Cerkiew rzeczona mieści się w zabudowaniach na rogu alei Jerozolimskiej i ulicy Smolnej.

— Dnia 11-go stycznia, odbędzie się w magistracie licytacja na ryzyko niespełniającego warunków kontraktu dzierżawy, na wynajęcie altany w ogrodzie Saskim do sprzedaży owoców podczas lata i jesieni roku przyszłego.

— Kupony z półrocza drugiego roku 1875-go od listów zastawnych Towarzystwa kredytowego 5-pro-

61)

CICHE TRAGEDJE.

POWIEŚĆ

Józefa Rogosza.

(Dalszy ciąg.)

Mała Lola, ujrawszy matkę wchodzącą, ze strachu w głos się rozplakała. Kwilenie dziecka, którego nie lubiła, szczególnie tym razem zrobiło na niej wrażenie. Zamiast krzyczeć jak dawniej, zbliżyła się do niego i na ręce je wzięwszy, zaczęła całować. Dziecko uradowane tem powitaniem, objęło matkę za szyję i chociaż bona ręce ku niemu wyciągała, nie chciało od niej odejść.

Na zapytanie, czy podczas jej niebytności, Lola była zdrowa i spokojna, bona odpowiedziała, że w ostatnich trzech dniach dziecko było chore, że po nocach zrywało się co kilka minut, że lekarz dwa razy przyjeżdżał i że dopiero dziś jest mu trochę lepiej. Matka usłyszawszy to, zaczęła znów Lolę pieścić i całować, potem rzekła:

— Niech pani każe przenieść zaraz jej łóżeczko do mego pokoju. Biedne dziecko potrzebuje troskliwej opieki.

Nazajutrz po przyjeździe żony, zjawił się pan Żygliński. Na ganku zapytał o coś służącego i ledwie się rozebrał, udał się zaraz do pokoju Loli. Zdziwił

się niezmiernie, że jej tam nie zastał. Ponieważ drzwi od przyległego pokoju były otwarte, poszedł więc dalej. Mijając jeden pokój po drugim, doszedł do sypialni żony, od której drzwi były także otwarte. Zatrzymał się u progu i w głąb spojrział. Pani Corinna siedziała pod oknem i jak ongi, gdy ją zszedł pan Roman, wpatrywała się w chmury, po niebie szybujące. Na kolanach miała Lolę.

Na ustach pana Żyglińskiego pojawił się gorzki uśmiech i łza w oku mu się zakręciła. Znała go nie widziała. Dziecko było zajęte lalką, pierwszą, którą od matki dostało. Jakiś czas przypatrywał się tej kobiecie, którą niegdyś tak kochał, potem dziecku, na które oddawna przełał całą swoją miłość i wszystkie marzenia, westchnął i cicho, jak przyszedł, oddalił się z tego miejsca.

Po południu przyjechał lekarz. Lolę znalazł jeszcze bardzo osłabioną, lecz nie sądził, by jej groziło jakiekolwiek niebezpieczeństwo. Po jego odejściu, pan Żygliński zamknął się w swoim pokoju. Objadu nie jadł, nikogo do siebie nie wpuścił, służący słyszał jego kroki do północy. Gdy wszyscy spać się pokładli, otworzył drzwi i na palcach zbliżył się do pokoju żony. Pod drzwiami przysunął krzesło, siadł na niem i głowę w dłoniach ukrywając, czekał.

Kilka razy słyszał wewnątrz płacz Loli, potem szelest i głos swojej żony. Wtedy podniósł głowę i nadsłuchiwał. Po jakimś czasie dawna cisza wracała. Nie wiedział, co się z nim działo, ale było mu lżej... Gniew, który jeszcze do niedawna wrzał w

nim jak wulkan, z wolna ustępował, nieokreślona żalność serca mu zaięwała i czuł, że dla miłości, swego dziecka, byłby może nawet zdolny jego matce przebaczyć.

Było już nie daleko rano, gdy Lola na nowo zapłakała, tym razem głośniejsz niż poprzednio. Matka porwała się z łóżka i w gniewie, że ją dziecko jednej nocy tyle razy zbudziło, zaklęła po rumuńsku. Pan Żygliński wstał i już rękę wyciągnął, by drzwi otworzyć, jednakowoż zatrzymał się, bo w pokoju znów wszystko ucichło. Jakiś czas jeszcze czekał, potem odszedł do siebie i nierozebrany rzucił się na łóżko.

O godzinie ósmej zbudził go niezwykle ruch w domu. Domownicy biegali, przez podwórce cwałem konie pędziły, gdzieś na końcu domu słyszał jakby głos żony. Zerwał się i kierując się instynktem, pobił prosto do jej sypialni. Tu zastał całą żeńską służbę, a wśród niej żonę w bieli, trzymającą Lolę na ręku. Dziecko było sinawe, sztywne, oczka miało zamknięte, na jego twarzy czuło się kurczyły. Roztrzącił służbę i dziecko porwijąc, krzyknął:

— Co mu jest?

— Nad samem ranem dostało konwulsyj—bona odpowiedziała, zachodząc się od placu.

— Ratujcie mi dziecko! Ratujcie mi dziecko!—ryknął jak niedźwiedź zraniony i nie wiedząc co czyni, zaczął biegać po pokoju.

Wśród jęków, łkania i krzyków, kobiety nacier-

centowych serji pierwszej z roku 1869-go, płatne od dnia 22-go grudnia r. 1875-go, wymieniane będą na gotowiznę tylko do dnia jutrzejszego, po tym zaś terminie utracą wartość.

= Z literatury.

* Dr Władysław Chodecki wydał studjum hygieniczne „O pijaństwie”.

Treść tej naukowej, a jednak zajmująco i barwnie napisanej pracy, stanowi wpływ alkoholu na organizm, na powstawanie chorób umysłowych, oraz na potomstwo ludzi, oddających się temu nałogowi, a wreszcie na dobrobyt niższych warstw społecznych. Autor bada i rozkłada także środki, jakie są lub powinny być przedsięwzięte przeciw pijaństwu.

Rozprawa ta drukowana była w *Bibliotece warszawskiej*.

* Pod tytułem „Wędrowki i przygody”, znany pisarz ludowy p. Leopold Szyller-Racki wydał nową powiastkę.

Na tle zajmującego opowiadania zamieścił autor w tej powieści sporą wiązkę nauk społecznych i wspomnień historycznych, oraz o ziemiach zamieszkałych przez Polaków.

Język, jak we wszystkich pracach tego autora, jest czysty, jasny i barwny.

* Privot de St. Marie wystąpił z nową monografią p. t. „*Les slaves, leur origine et leurs institutions*”.

Ustęp o Polakach opracowany jest podług Szajnochy.

= Własnymi siłami.

Smutny to a znany powszechnie fakt, że pisma specjalne u nas mało znajdują poparcia w społeczeństwie i że po większej części istnieją one albo ofiarnością pojedynczych osób, albo prawdziwym poświęceniem zamiłowanych w swoim zawodzie specjalistów.

Do rzędu takich pism należy wysoko przez ludzi fachowych ceniony *Przegląd techniczny*.

Redakcja tego pisma, znalazłszy się wobec możliwości zawieszenia wydawnictwa dla braku funduszy, po odbytej w kole techników naradzie nad sposobami utrzymania nadal pożytecznego tego czasopisma, napotkała na coś więcej niż dobrą radę, bo na istotną pomoc.

Prawie wszyscy obecni, pomiędzy którymi większość stanowili ludzie pracy, zobowiązali się przyczynić materialnie do wydawnictwa *Przeglądu*, a zobowiązania te dają gwarancję dalszego jego istnienia.

† Wspomnienie pośmiertne.

W ostatnich dniach listopada zmarła w Medjolanie Stefania Grużewska.

Urodzona w Wilnie w roku 1864-ym, kształciła się najprzód w Warszawie, potem w konserwatorium w Petersburgu, gdzie zdobyła sobie uznanie, jako pianistka.

Jej utwory do słów Bohdana Zaleskiego drukowały się w Lipsku.

Ostatnie lata dla słabości zdrowia przebywała we Włoszech.

Młoda artystka padła ofiarą suchot.

= Zjazd młynarzy.

W pierwszej połowie stycznia r. p. odbędzie się w Warszawie zjazd młynarzy.

Ły Lole octem, dawały jej wachać etery, okładały ją ciepłą flanelą, robiły co mogły. Dziecko otwierało czasem oczy, lecz nikogo nie poznawało. Po kilku minutach porywały je nowe konwulsje. Przyjechał lekarz, ratował jak umiał, ale i on nie pomógł. Ataki robiły się coraz gwałtowniejsze, wreszcie przyszło porażenie i biedna Lola ostatnie tchnienie wydała.

Ojciec chwycił zimne zwłoki i z bólu oszalał, chciał z nimi uciekać. Ledwie przemocą go zatrzymano. Siadł i ręce na kolanach załamawszy, wpatrywał się w te rysy drogie, których uśmiech nie miał już nigdy ożywić. Nie płakał, nie mówił, patrzył jak ją ubierali w ostatnią sukienkę, jak świece zapalili, jak w drobne ręczeta stara piastunka wetknęła jej święty obrazek. Czasem podnosił głowę, wzrok obłąkany w koło toczył, potem wpatrywał się znów milcząc w swoje dziecko...

Tak upłynęła doba.

Drugiego dnia, w samo południe, przyjechało kilku panów. Był to sędzia z najbliższego miasteczka, jego pisarz i lekarz powiatowy. Gdy gospodarz, wezwany przez nich, wyszedł do pierwszego pokoju, sędzia rzekł głosem wzruszonym:

— Najmocniej pana przepraszam, że w chwili tak bolesnej dla niego, przyjechałem spełnić nie mniej bolesny dla mnie obowiązek. Dziś rano doszło do wiadomości sądu, że dziecko, które tu wczoraj żyć przestało, nie umarło śmiercią naturalną.

— Co pan mówi? — zapytał głosem bez dźwięku. Biedny ojciec nie objął całej grozy, zawartej w słowach sędziego.

Celem konferencji specjalistów będzie zbadanie ważniejszych rynków europejskich, na których zapewniłoby można zbyt mące polskiej.

Inicjatorem zjazdu jest p. Władysław Przyłubski, radca Towarzystwa kredytowego ziemskiego i właściciel majątku Zatory.

= Z ruchu przedświątecznego.

Nareszcie, z wielką radością handlujących, publiczność zbudziła się z adwentowego letargu.

W dniu wczorajszym w wielu sklepach panował natłok.

Powodowani ciekawością, zapytywaliśmy wielu handlujących o skalę ruchu i otrzymaliśmy wcale pomyslną odpowiedź.

Wielu kupców zniechęconych długotrwałą stagnacją, w ruchu przedświątecznym widzi sposób poratowania się w niepomysłnych warunkach, w jakich się od długiego czasu znajdują.

= Przemysł wiejski.

Po ulicach krąży włościanie sprzedający misterne słomianki uwite z różnobarwnej słomy.

Wyrób ten dobrze świadczy o rozwoju drobnego przemysłu wiejskiego.

= Choinki.

Na nadchodzące święta dostawiono tak znaczną liczbę choinek, iż cały placyk za Żelazną Bramą robi wrażenie gęstego zagajnika, poprzecinanego licznymi, w różnych kierunkach prowadzącymi ścieżkami.

Sporą ilość choinek dostawiono też na placyk przed Kopernikiem, na Stare Miasto i w kilka innych jeszcze punktów miasta.

= Neofici.

W dniu onegdajszym w jednej z tutejszych kaplic został dopełniony akt chrztu 8-go nad dwójkiem młodych Izraelitów.

Para neofitów zaraz następnie otrzymała ślub, za specjalną dyspensą, z powodu pory adwentowej.

Oboje neofici są pełnoletni i bezzwłocznie wyjechali za granicę.

= Na własne życie.

Przed kilku miesiącami, jeden z tutejszych mieszkańców 24-letni **, w skutek zawodu w miłości, trzykrotnie targał się na własne życie, usiłując się otruć, ale zawsze szybka pomoc lekarska ratowała niedoszłego samobójcę, przywracając mu zdrowie.

Otóż ** po wyjściu ze szpitala zniknął z Warszawy, udając się na plac boju do Serbji, gdzie zaciągnawszy się do wojska, jako prosty szeregowiec, w jednej z walnych potyczek z Bułgarami został śmiertelnie ranny, w skutek czego życie zakończył.

= Sprawa o bezprawną kolporterję.

Pan ** posiadając kilkaset egzemplarzy własnego dzieła, z powodu braku amatorów, sprzedał tę resztę nakładu jednemu z handlarzy na wagę papieru.

Według umowy, egzemplarze miały być użyte wyłącznie na makulaturę.

Żadny zysku nabywca, zamiast wypełnić umowę, począł sprzedawać za pomocą kolporterów egzemplarze pojedyncze w miejscach publicznych i na ulicach.

Pierwotna cena 1 rs. 50 kop. została obniżoną do 20 kop., na czem handlarz spodziewał się zarobić.

— Dziś rano doniesiono sądowi, że pańskie dziecko zostało otrute.

— Oszalałeś człowiecze?

— Umieć uszanować boleść ojca, bo sam mam dzieci... Obowiązek muszę jednak spełnić i niezwłocznie przystąpić do obdukcji.

— Coś powiedział, sędzio? Czy myślisz, że ja wam pozwolę krajać moje dziecko? Ależ tylko po moim trupie to uczynicie!

Sędzia czoło zasepił.

— Zważ panie — rzekł po chwili — że wszelka opozycja z twojej strony jest daremną. Sąd spełni, co musi, a dłuższy opór z pańskiej strony, mógłby tylko dać powód do najrozmaitszych plotek, które niebawem zaczęłyby krążyć... Przyjm więc ten nowy cios, jak na mężczyznę przystało.

Biedny ojciec był teraz słaby jak niewiasta. Padł na kolana i sędziego za nogi chwytając, zawołał:

— Nie uczyniłem nikomu nic złego, byłem zawsze człowiekiem uczciwym, za coś więc tak strasznie mnie karzecie?! Co wam powiedziano, to potwarz, dziecko umarło na moim własnym ręku, na ręku swego ojca, który je tak kochał! Żył tak krótko, wycierpiał tak wiele, niechże choć teraz spocznie spokojnie! Sędzio, jeżeli masz w piersi duszę ludzką, nie pastw się nad moim dzieckiem!

Sędzia był do głębi wzruszony. Łzy duże, jak groch, toczyły mu się po bladym obliczu. Mimo to nie mógł ustąpić. Przy pomocy doktora podniósł z ziemi pana Żyglińskiego i słowami przyjacielskimi starał się go przekonać, że to, co nastąpi, nie będzie większym nieszczęściem, niż to co się stało.

Naturalnie, iż podobna obniżka nie mogła się po dobać autorowi, który w fackie tym upatrując samowolę i lekceważenie umowy, zapozwał handlującego przed kratki sądowe.

= Niegrzeczny kundman.

Jeżeli trafiają się bardzo często niegrzeczni kupcy, bywają też niemniej niegrzeczni kundmani.

Dowodem tego sprawa, jaka osadzoną została w dniu wczorajszym w XI-ym oddziale sędziego pokoju.

Do sklepu z rękawiczkami pani W. przyszedł p. B. z wielką furją, wymyślając, iż rękawiczki dzień przedtem kupione, pękły.

— Mówiłam, że są ciasne i radziłam zmienić, pan jednak nie chciał — tłumaczy grzecznie pani W.

To jednak kupującego nie zreflektowało, krzyczał więc coraz głośniejsze, aż nareszcie właścicielka wskazała mu drzwi.

Burzliwy jegomość rzucił się wówczas na panią W., którą kilkakrotnie uderzył.

Świadcami zajścia były dwie kobiety, które powyższe okoliczności, zupełnie zgodne z prawdą, wyjaśniły.

Oskarżony, nie zaprzeczając faktu, tłumaczył się, że działał w uniesieniu, gotów jest jednak panią W. przeprosić.

Przeprosin jednak nie przyjęto i B. został skazany na dwumiesięczny areszt policyjny.

Sędzia więc w danym wypadku zastosował dość wysoką karę.

= Ostrożna służąca.

W dniu wczorajszym, około godziny 11-ej przed południem, do mieszkania państwa K. pod nr. 24-ym na Bednarskiej, weszło dwóch młodych panów, zapytując otwierającą służącą: czy zastali pana K. w domu.

— Nie ma nikogo, niech panowie przyjdą o 3-ej — rzecze służąca.

— To my coś napiszemy, proszę wpuścić do pokoju — rzecze jeden z nieznajomych.

— Państwo nikogo mi niekazali wpuszczać — odzywa się ostrożna dziewczyna.

— Trzeba się z nią załatwić — rzecze drugi z przybyłych, dotychczas milczący i laską zamierza się na Antoninę Wojczyńską.

Ta zdołała zreciznie uniknąć ciosu i uderzywszy ręką w szybę okna, stłukła ją w jednej chwili, rozpaczelwie wołając o pomoc.

Nieznajomi, a jak się zdaje złodzieje, szybko się cofnęli.

Stróż, usłyszawszy wołanie Wojczyńskiej, przybiegł do mieszkania.

Zanim jednak dowiedział się o co chodzi i zbiegł na ulicę, lotrzy zdołali już uciec.

Wojczyńska tłukąc szybę, boleśnie skaleczyła się w lewą rękę.

= Oszust i fałszerz.

Przed kilku dniami zniknął z horyzontu naszego miasta A. K., młody agent handlowy.

Zarwał on trzy firmy tutejsze na 20,000 rs., a nadto sfalszował weksli na 8000 rs.

Weksle te zdążył zdyskontować.

Za zbiegiem zostały wysłane listy gończe.

Pan Żygliński jeszcze prosił i zaklinał, w koło wysilony padł na sofę i usta zaciąwszy, leżał nie ruchomy, jakby był martwy.

Po godzinie wrócił sędzia z lekarzem.

— I cóż? — zapytał glucho.

— Smutny przypadek, nie więcej — lekarz odpowiedział.

— Jaki przypadek?

— Dziecko było słabe, wycieńczone, cierpiało na bezsenność, doktor ordynujący zapisywał opjum; dziś w nocy, przez omyłkę, musiano mu dać za wiele, skutkiem czego nastąpiła katastrofa. Ale i bez tego nie byłoby żyło, bo sił nie miało.

— Więc ono nie umarło śmiercią naturalną?

— Ani tego nie mogę potwierdzić, ani nie śmiem powiedzieć, że zostało otrute. Przypadek, nie więcej... Pan dobrodziej może być całkiem spokojny.

Chwilę wpatrywał się w lekarza, potem zaczął trząść się, oczy tak mu się w głębi usunęły, że ich prawie nie było widać, ręką chwycił się stołu i głosem bez dźwięku szepnął:

— Dziękuję, jam już spokojny!...

Po pogrzebie zamknął się w swoim pokoju i przez dwa dni z niego nie wyszedł. Nie nie jadł, fajkę, którą namiętnie lubił, przestał palić, niekiedy wypijał tylko szklanek wino czerwone. Służba chodziła na palcach, szeptała coś po kątach i nikt słowem głośniejszym nie miał tej ciszy śmiertelnej, która zapanowała w dworze dorzeckim. Trzeciego dnia wyszedł, bardziej podobny do człowieka, który wstał z grobu, niż do istoty żyjącej i krokiem wolnym udał się do żony.

(D. c. n.)

= Z ulicy.

W dniu wczorajszym, w alejach Jerozolimskich, pani S., żona obywatela ziemskiego, jechała własnym powozem, u którego konie rozbiegały się i poczęły unosić.

Młoda kobieta wyskoczyła z powozu, chociaż stanęły rozrzucone rumaki niebawem zatrzymały.

Następstwa wyskoczenia były fatalne.

Pani S. złamała nogę, a nadto wkrótce później poniosła.

Życiu młodej kobiety grozi niebezpieczeństwo.

= Z djecezi plockiej.

W gronie duchowieństwa djecezi plockiej zaszły następujące zmiany:

Ks. Józef Ostromecki, proboszcz parafii łopacińskiej, przeniesiony został na takież stanowisko do parafii Myszyniec.

Zmarli: ks. Tyburey Morawski, proboszcz parafii płońwskiej; ks. Józef Rafiński, administrator parafii sulerskiej; ks. Baliński, prałat katedry plockiej.

= Nowy kościół.

W Kraszewicach, w gub. kaliskiej, budowa kościoła, pomimo wielu przeszkód, stale postępuje.

Koszta budowy samego kościoła zostały obliczone na 29,000 rs.

Według ustaw krajowych z roku 1818-go, dotąd u nas obowiązujących, pomimo zmiany stosunków z włościanami, winni ponieść: kolator dziesiątą część kosztów, czyli 2,900 rs., dziedzic dóbr 24,000 rs., włościanie robotę, jak pomoc ręczną i zwózkę.

Jednakże na tej drodze nie można było przyjść do końca.

Kolatorem w Kraszewicach jest skarb państwa, który odmówił przypadającej nań dziesiątej części.

Wówczas dozór kościoła zajął się zrobieniem rozkładu kosztów szczegółowych na parafjan.

Uchwalono zrobić rozkład w stosunku ogólnej posiadłości nieruchomości, skutkiem czego na dziedzica dóbr Kuźnica wypadło 8,900 rs., co władza zatwierdziła.

Dziedzic Kuźnicy założył opozycję, władza gubernjalna rozkład dozoru unieważniła, a poleciła zrobić nowy, w ścisłym zastosowaniu się do przepisów, na dziedzica Kuźnicy wypadło więc 23,000 rs.

Jednakże, wskutek wpływu proboszcza, parafjanie nie skorzystali z tego, poprzestając na 6,500 rs. składki od dziedzica Kuźnicy, resztę zaś przyjmując na siebie.

= Progimnazjum prywatne.

Donoszą nam z Lublina, że według pogłosek obiegających w tem mieście, ma być tam z nowym rokiem szkolnym otworzone prywatne progimnazjum męskie klasyczne.

Zakładowi temu przewodniczyć będzie profesor Ossuchowski.

= Spółka nabiłowa.

Projektowana przez właściciela dóbr Abramowice pod Lublinem spółka nabiłowa na wielką skalę, stanowczo ma przyjść do skutku.

Spółkę tę składać będą sąsiedni obywatele ziemscy, a produkta wysyłane będą do Hamburga.

= Ochrona dla obłąkanych.

W Łodzi, jak donosi miejscowy dziennik, wkrótce ma powstać przytulisko dla chorych umysłowo.

Projekt ustawy będzie niebawem odesłany do zatwierdzenia władzy.

= Przeciw żebractwu.

Towarzystwo dobroczynności w Piotrkowie ustanowiło komitet dla zbadania sprawy żebractwa ulicznego.

Komitet przekonał się, iż pomiędzy żebrakami większość stanowią ludzie zdrowi, mogący pracować, którzy jedynie z próżniactwa oddają się żebractwu.

Prawdziwie ubodzy, niezdolni do pracy, otrzymywać będą od Nowego roku stałe zasiłki.

= Teatra amatorskie.

W Ciechanowie d. 13-go b. m., na dochód straży ogniowej, amatorzy odegrali bardzo poprawnie komedijki „Po drodze” i „Wesele w Ojcowie”.

Dochód ogólny wyniósł rs. 282 k. 80, czysty zaś 104 rs. 45 k.

Podobnie przedstawienie odbyło się d. 15-go b. m. w Olkuszu, na dochód miejscowego szpitala św. Błażeja.

Grano aż cztery komedijki: „Świeczka zgasła”, „Filiżanka herbaty”, „Nr 36 i 37” i „Kawaler marcowy”.

Wreszcie w Piotrkowie w dniach 12-ym i 13-ym b. m., odbyły się dwa przedstawienia amatorskie na rzecz miejscowego towarzystwa dobroczynności.

Ostatnie przedstawienie udało się świetnie, czego dowodem najlepszym rs. 400 czystego dochodu.

= Sprzedaż okowity.

Donoszą nam z Opola nad Wisłą:

„Znajdująca się w pobliżu Opola gorzelnia Łaziska, w tym roku zwiększyła znacznie swoją produkcję.

Odbywa się tam kilka zacierów dziennie z kartofli i wyrabia około 200 wiader okowity każdego dnia.

Znaczny zapas okowity wynoszący parę dziesiątków tysięcy wiader, sprzedany został w tym czasie jednemu z większych kupców do Warszawy.

Gorzelnia w Łaziskach urządzona została w tym roku na wielką skalę i jest zapewne jednym z największych w kraju tego rodzaju zakładów fabrycznych.”

= Męzobójstwo.

W mieście powiatowem Lepu, w gubernji witebskiej, na ostatniej kadencji sądowej, osądzona była między innymi sprawa włościanki Marji Kuszczynki, ze wsi Bobrowo, oskarżonej o zabicie swego męża pijanego i następnie spalenie trupa wraz z chatą.

Winna tej zbrodni została skazaną na pozbawienie wszystkich praw i dwanaście lat ciężkich robót.

= Pożary na prowincji.

W dniu 9-ym b. m. w Sokołowie, z niewiadomej przyczyny powstał ogień pomiędzy budynkami gospodarskimi, a szerząc się, pomimo ratunku, zniszczył dwa domy mieszkalne i 10 różnych zabudowań.

W dniu 8-ym b. m. we wsi Mańkowo, w powiecie plockim, na folwarku wynikł pożar, pastwą którego stały się budynki i ruchomości, wartujące przeszło 5,000 rs.

Pożar wynikł z niewiadomej przyczyny.

— Złożono w redakcji Kurjera warszawskiego:

Dla biednych na święta.

Zofia i Stanisław K. rs. 1, Zygmunt M. rs. 3, Leon G. kop. 50, K. J. rs. 3, bezimiennie rs. 1, K. C. rs. 6, W. B. rs. 1, Jasio kop. 15.

— Na intencję zbawienia duszy ś. p. Leonarda, składam rs. 1 na święta dla najbiedniejszych. E. P.

NEKROLOGJA.

† Ś. p. Wincenty Gliński, członek archikonfraternji literackiej, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzonej św. sakramentami, przeniósł się do wieczności dnia 19-go grudnia 1885 roku, przeżywszy lat 58. W nieutulonym żalu pozostała wdowa zaprasza krewnych, kolegów i znajomych zmarłego na żałobne nabożeństwo odbyć się mające dnia 22-go b. m., tj. we wtorek o godzinie 9-ej zrana w kościele katedralnym św. Jana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 3-ej i pół po południu, na cmentarz powązkowski. —4209

† Ś. p. Salomea z Chłopickich Sikorska, obywatelka m. Warszawy, wdowa, po długiej i ciężkiej słabości, opatrzonej św. sakramentami, w dniu 21-ym grudnia r. b., przeniosła się do wieczności, w wieku lat 63. W ciężkim smutku pozostałe dzieci, synowie, zięciowie i wnuki po stracie drogiej i nieocenionej dla nich matki, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniach 22 i 23 grudnia, t. j. we wtorek i środę w kościele Narodzenia Najśw. Marji Panny na Lesznie, o godzinie 11-ej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła, we środę, tj. dnia 23 b. m., o godzinie 2-ej i pół po południu, na cmentarz powązkowski. —4220—

† Ś. p. Petronela z Zarzeckich Grzybowska, żona urzędnika magistratu m. Warszawy, oraz seniora archikonfraternji literackiej, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzonej św. sakramentami, przeniosła się do wieczności w dniu 21-ym grudnia, przeżywszy lat 60. Pozostały mąż zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w kościele św. Jana, we środę to jest dnia 23-go b. m., o godzinie 10-ej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 3-ej po południu, na cmentarz powązkowski. —4217

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Lwów 21-go grudnia.—Sejm wybrał na dzisiejszym posiedzeniu członka wydziału krajowego w miejsce ś. p. Walerjana Podlewskiego, rusina, radcę sądowego, Bereźnickiego. Wybór ten, dowodzący gotowości ze strony polaków do uwzględnienia wszystkich słuszych życzeń ludności rusińskiej, jest aktem doniosłym i sprawił głębokie wrażenie. Zastępcą członka wydziału krajowego wybrany został właściciel dóbr, Hensel. Następnie odroczył się sejm na ferie świąteczne do d. 29-go b. m.

Wiedeń 21-go grudnia.—Austria, Niemcy i Włochy odpowiedziały na notę turecką, iż pierwaj musi być załatwionym zatarg serbsko-bułgarski, poezem dopiero przyjdzie kolej na rozwiązanie kwestji rumelijskiej, do czego prawdopodobnie znowu okaże się potrzebnem zebranie konferencji europejskiej.

Wiedeń 21-go grudnia.—*Politische Correspondenz* dowiaduje się z Konstantynopola, iż ponowne zebranie się tamtejszej konferencji jest prawdopodo-

bnem, jakkolwiek formalnej decyzji dotąd nie powzięto.

Wiedeń 21-go grudnia.—*Pol. Corr.* w liście z Filipopola potwierdza, iż rosyjski agent dyplomatyczny, p. Igelström, w chwili przybycia do stołecy rumelijskiej komisarzy W. Party, Lebiba i Gadbana, na zgromadzeniu notablów doradzał poddanie się W. Porcie i powierzenie zarządu prowincji komisarzom sułtańskim, a to celem uniknięcia wkroczenia wojsk tureckich.

Wiedeń 21-go grudnia.—Cholera w Wenecji wzrasta. Rząd tutejszy zarządził wszelkie środki ostrożności.

Budapeszt 21-go grudnia.—Rząd zamierza przedstawić sejmowi projekt założenia państwowego banku kredytowego dla melioracyj rolnych.

Belgrad 21-go grudnia.—Organa rządowe zapewniają, iż z pożyczki wojennej użyto dopiero 40 proc., a kasy sztabowe pełniejsze są, niż kiedykolwiek.

Bukareszt 21-go grudnia.—Rozwiązanie królowej oczekiwaniem jest w styczniu.

Paryż 29-go grudnia.—*France* donosi: Don Henryk Bourbon, pułkownik armji hiszpańskiej, usiłował za pomocą swojego pułku wywołać pronuncjamento, celem wzięcia do niewoli królowej rejentki. Zamiar udaremniono.

Paryż 21-go grudnia.—W tutejszych kołach dyplomatycznych panuje przekonanie, iż kwestja bałkańska zbliża się obecnie do zadawalniającego i z pewnością pokojowego załatwienia. Zarówno z Londynu, jak i z Petersburga, nadeszły pomyślne wiadomości o modyfikacjach w dotychczasowej różnicy zdań obu gabinetów, na podstawie czego można żywić otuchę w przywrócenie zgody (*entente*) pomiędzy mocarstwami. Rząd francuski pragnąłby gorąco, aby rozpoczęta tak szczęśliwie w Wiedniu akcja pośrednicząca mocarstw w sprawie serbsko-bułgarskiej, zastosowaną została i do kwestji rumelijskiej, przy zastrzeżeniu odpowiednich praw W. Party.

Londyn 21-go grudnia.—W tutejszych kołach rządowych zapewniają, że książę Aleksander dlatego tylko postawił kwestję wynagrodzenia kosztów wojennych przez Serbję, aby otrzymać od niej w zamian za ustępstwo w tej mierze, rękojmię, iż nie będzie nadal sprzeciwiała się unji bułgarsko-rumelijskiej.

Ateny 21-go grudnia.—Rozmieszczenie zmobilizowanej armji greckiej zostało ukończone. Komentantem trzeciego korpusu w Trikali mianowany został jen. Petmezas.

Konstantynopol 21-go grudnia.—Sultan wyraził kilkakrotnie w ostatnich dniach życzenie, aby konferencja mogła zgromadzić się na nowo i przystąpić do stanowczego rozwiązania kwestji rumelijskiej. Akcja zbrojna ze strony Turcji w Rumelji jest bezwarunkowo wykluczona.

(Ajencja północna.)

Wiedeń 21-go grudnia.—Z powodu świeżo znów zaszłych w okolicach Wenecji w północnych Włoszech wypadków cholery, nad granicą włoską zaprowadzone zostały stosowne środki ostrożności.

Praga czeska 21-go grudnia.—*Narodni listy* donoszą, iż hr. Kalnoky nie obstaje już teraz za równoczesną ewakuacją okręgu widdyńskiego i Pirotu, ponieważ pomiędzy odległością stanowisk obu armij od granic odnośnych panuje znaczna różnica.

Londyn 21-go grudnia.—Gabinet Salisbury'ego zamierza natychmiast po otwarciu parlamentu zażądać od izby gmin wotum zaufania. Były członek gabinetu gladstonowskiego, margrabia Hartington, oświadczył, iż nie podziela zapatrywań Gladstona na sprawę irlandzką i nie zgadza się na projektowane przez niego nadanie Irlandji zupełnej autonomji.

Petersburg 21-go grudnia.—J. C. W. Wielki Książę Michał Nikołajewicz wyjechał drogą na Białystok do puszczy białowieskiej na polowanie.

Petersburg 21-go grudnia.—W *Wiestniku finansowym* została opublikowana instrukcja co do

Osobowy	2 10 po poł.	3 34 po poł.
---------	--------------	--------------